

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ РЕКТОРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ЄВРОПИ
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ**

...

16 ЛЮТОГО 2023

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 2 від 26 січня 2023 року)*

За загальною редакцією академіка В. П. Андрущенко

Редакційна колегія:

- Віктор Андрущенко* – в. о. ректора УДУ імені Михайла Драгоманова
(голова редакційної колегії);
- Лешек Корпоровіч* – професор Ягеллонського університету (Республіка Польща);
- Роман Вернидуб* – проректор з навчально-методичної роботи
УДУ імені Михайла Драгоманова (заступник голови редакційної колегії);
- Григорій Торбін* – проректор з наукової роботи УДУ імені Михайла Драгоманова
(заступник голови редакційної колегії);
- Павло Горінов* – в. о. директора навчально-наукового інституту права
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Володимир Євтух* – декан факультету соціально-політичних наук
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Юрій Кондратьєв* – директор Міждисциплінарного центру складних систем
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Микола Кириченко* – директор Державного закладу вищої освіти
«Університет менеджменту освіти» НАПН України;
- Лариса Лук'янова* – директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України;
- Наталія Мозгова* – завідувач кафедри філософії УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Тарас Олефіренко* – декан педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Василь Федоришин* – декан факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Сергій Русаков* – директор навчально-наукового інституту філософії
та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Наталія Титова* – завідувач кафедри професійної освіти УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Таміла Новіцька* – директор Центру молодіжної політики УДУ імені Михайла Драгоманова.

М 74

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ
БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ : збірник матеріалів міжнародного
форуму / за заг. ред. акад. В. П. Андрущенко. – Київ : Вид-во УДУ імені
Михайла Драгоманова, 2023. – 455 с.**

До збірника увійшли матеріали учасників Міжнародного форуму, де розглядаються актуальні питання стратегічних напрямів пріоритетів галузей наук і знань, зокрема з неперервної освіти та педагогічної інноватики, освітньої політики, публічного управління та громадського самоврядування.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі філософії, політології, управління, психології, педагогіки та дотичних до них наук.

УДК 37.018-048.35:316.32-049.5(082)

DOI: <https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02>

© Автори статей, 2023

© Редакційна колегія, 2023

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

9. Цюрко, Л. В.; Цюрко, Є. О. Моніторинг якості освітнього процесу як педагогічна проблема. Науково-методичні засади освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти. 99. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/07/overview_edition_2022.pdf#page=39

УДК 37.04(477)

Саюк В. І.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки*

*Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

Освіта завжди була однією з рушійних сил у процвітанні економіки і суспільства. Досягнення кожної історичної епохи розвитку людства визначається здобутками у галузі освіти. ХХІ століття ознаменувалося суттєвими впливами глобально-турбулентного світу на всі галузі економіки й освіти у тому числі.

Термін «турбулентність» походить від «лат. *turbulentus* і означає бурхливий, хаотичний, невпорядкований. Оскільки явища і процеси з подібними властивостями непередбачуваності характерні для багатьох розділів сучасної науки, термін турбулентність набув надзвичайно широкого поширення» [1]. Як підкреслюють В. Зубов і Л. Кривега, «турбулентність» означає появу «неочікуваних, непередбачуваних впливів на систему, втрату стабільності й контролю за ситуацією, можливість виникнення значних пошкоджень і навіть руйнувань та є певним підґрунтям у зміні світоглядних настанов сучасної людини» [2, с. 66].

Передумовами виникнення глобальної турбулентності, як зазначає О. Павленко, є «пандемія коронавірусної інфекції, війна росії проти України, політична нестабільність, фіскальна, економічна, валютна, зовнішня політики, перехід на новий технологічний уклад» [3, с. 242].

Отже, за таких умов, ми дійсно спостерігаємо суттєві й швидкі зміни в системі освіти України: у визначенні нової парадигми навчання; демократизації й децентралізації; розвитку європейських ціннісних орієнтаціях; змісті, формах, засобах і технологіях навчання; мотивації і цілей навчання тощо.

У зв'язку з цим зростає потреба учнів (студентів) та їхніх батьків у зверненні до вчителів (викладачів) із надання консультативних порад, допомоги, підтримки в організації освітнього процесу, засвоєнні змісту освітніх курсів, використанні інформаційно-комунікаційних технологій, мотивації навчання, вибору професії, підтримки у кризових ситуаціях, пов'язаних із впливом пандемії COVID-19 і військовою агресією росії проти України тощо. Крім того, і самі педагогічні і науково-педагогічні працівники потребують консультативних порад серед досвідчених колег щодо організації навчання за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних засобів у кризових умовах. Тобто, в останні роки важливого значення набуває такий вид професійної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників як консультування.

У сучасних умовах педагогічне консультування змінює роль вчителя (викладача), якого ми більше розглядаємо як фасилітатора, консультанта, коуча. Предметом консультування учня, як правило, є питання навчальних цілей і ціннісних установок; мотивація до навчання в умовах війни; заохочення до творчої діяльності; вибір профілю навчання; допомога у розв'язанні індивідуальних проблем школярів, пов'язаних з навчанням та міжособистісним спілкуванням або негативним зовнішнім впливом і досягнення поставленої мети; розвиток індивідуальної траєкторії навчання тощо.

Спектр питань і проблем, які потребують консультативної допомоги від педагогічних працівників значно зростає. Тому у практиці педагогічного консультування на зміну методам приходять технології консультування.

Технологію педагогічного консультування ми розглядаємо як модель алгоритму дій педагогічного працівника у консультативному процесі для досягнення запланованих результатів. Технологія педагогічного консультування вирізняється відтворюваністю алгоритму процесу консультування, проектується із врахуванням конкретних умов та орієнтується на передбачуваний результат.

У педагогічному консультуванні серед професіоналів важливе значення має супервізія і наставництво. Зазначені технології використовуються у консультуванні для допомоги педагогічним працівникам у професійному розвитку, підтримки, мотивації, професійного спілкування з досвідченими колегами.

Для учнів і студентів у педагогічному консультуванні корисними будуть такі технології як тьюторство, коучинг, сторітеллінг. Тьюторство у консультуванні ми розглядаємо як педагогічний супровід учня або студента у плануванні та реалізації індивідуальної траєкторії навчання, розкритті особистісного потенціалу, що особливо важливо у кризових ситуаціях під час війни. Технологію коучингу у консультуванні доцільно використовувати для формування цілей і мотивації у навчанні, розкриття внутрішнього потенціалу учнів і студентів. А технологія сторітеллінгу у консультуванні корисна для впливу на емоційну, мотиваційну і когнітивну сфери учнів і студентів, особливо під час війни росії проти України.

Враховуючи глобально-турбулентний вплив на освіту у сучасних умовах важливого значення набувають технології інформаційно-комунікаційного консультування: інтернет-консультування, он-лайн-консультування, телефонне консультування. Вони сприяють у зручний спосіб одержати консультацію, пораду або підтримку із питань, пов'язаних із освітою, не залежно від територіального місцезнаходження і часу доби.

Отже, в сучасних умовах педагогічне консультування стає однією із провідних видів професійної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників та набуває важливого значення у підтримці тих, хто потребує цього завдяки сучасним методам і технологіям консультування.

Використана література:

1. Турбулентність (значення). URL : <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 29.01.2023 р.).
2. Зубов В. О., Кривега Л. Д. Соціальна турбулентність як підґрунтя змін у світоглядних настановах сучасної людини. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2015. Вип. 8. С. 66–68.
3. Павленко О. П., Іртішцева І. О., Карпенко Г. Ю. Наукові підходи щодо глобальної турбулентності: особливості виникнення, сучасний стан та перспективи впливу. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 1. С. 238–246.